

У Х В А Л А
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про закриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Малофєєва Артема Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“

м. К и ї в
24 лютого 2021 року
№ 2-уп(ІІ)/2021

Справа № 3-82/2020(162/20)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Головатого Сергія Петровича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Лемака Василя Васильовича,
Мойсика Володимира Романовича – доповідача,
Первомайського Олега Олексійовича,
Юровської Галини Валентинівни,

розглянув на пленарному засіданні питання про закриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Малофєєва Артема Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ від 8 липня 2010 року № 2464–VI (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2–3, ст. 11) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Другий сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. До Конституційного Суду України звернувся Малофєєв А.І. із клопотанням визнати такими, що не відповідають положенням частин першої, другої статті 8, частин другої, третьої статті 22, частини першої статті 24, частин першої, четвертої статті 41, частини першої статті 42, частини першої статті 64 Конституції України (є неконституційними), положення пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ від 8 липня 2010 року № 2464–VI зі змінами (далі – Закон № 2464).

У статті 7 Закону № 2464 визначено базу нарахування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок). Оспорюваними положеннями Закону № 2464 встановлено, що єдиний внесок нараховується „для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), 5 та 5¹ частини першої статті 4 цього Закону, – на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, такий платник зобов’язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску“.

Із матеріалів справи вбачається, що Малофєєв А.І. отримав свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю та взятий на облік у Головному управлінні Державної фіскальної служби у Полтавській області 10 квітня 2019 року як особа, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Головне управління Державної фіскальної служби у Полтавській області на запит Малофєєва А.І., надавши індивідуальну податкову консультацію щодо сплати єдиного внеску особою, яка провадить незалежну професійну діяльність та не отримує доходу (прибутку) в окремому місяці, повідомило, що обов’язок

визначати базу нарахування єдиного внеску законом покладено на осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, – як тих, що отримують дохід, так і тих, що не отримують доходу від провадження незалежної професійної діяльності.

Малофєєв А.І. звернувся з позовом про визнання протиправною та скасування податкової консультації до Полтавського окружного адміністративного суду, який у результаті розгляду справи за правилами спрощеного провадження рішенням від 7 листопада 2019 року, залишеним без змін постановою Другого апеляційного адміністративного суду від 16 грудня 2019 року, відмовив йому у задоволенні адміністративного позову.

Судові рішення автор клопотання оскаржив до Верховного Суду, який ухвалою від 24 січня 2020 року відмовив у відкритті касаційного провадження, оскільки касаційну скаргу було подано на судові рішення у справі незначної складності, що не підлягає касаційному оскарженню.

Автор клопотання зазначає, що Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 6 грудня 2016 року № 1774–VIII було внесено зміни, зокрема, до першого речення абзацу другого пункту 2 частини першої статті 7 Закону № 2464, а саме слова „має право самостійно“ замінено словом „зобов’язаний“, тобто положення пункту 2 частини першої статті 7 Закону № 2464, що діяли до внесення цих змін, не передбачали обов’язку платника визначати базу нарахування єдиного внеску, якщо він не отримував доходу (прибутку), а лише надавали право на таке визначення. Відтак, на думку Малофєєва А.І., вказаними змінами до Закону № 2464 звужено існуючі права платників єдиного внеску. Також автор клопотання вважає, що оспорювані положення Закону № 2464 порушують його право на підприємницьку діяльність та не відповідають „ідеї соціальної справедливості“.

2. Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 21 травня 2020 року відкрила конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Малофєєва А.І. щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону № 2464.

3. Під час розгляду справи Другий сенат Конституційного Суду України дійшов висновку, що конституційне провадження у справі підлягає закриттю з огляду на таке.

За частиною четвертою статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ сенат Конституційного Суду України закриває конституційне провадження у справі, якщо під час пленарного засідання будуть виявлені підстави для цього.

У конституційній скарзі автор клопотання зазначає про неконституційність положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону № 2464. Пунктом 3 розділу I Закону України «Про внесення змін до Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ щодо усунення дискримінації за колом платників» від 13 травня 2020 року № 592–ІХ, який набрав чинності 1 січня 2021 року, оспорювані положення Закону № 2464 викладено у новій редакції, зокрема, ними встановлено, що єдиний внесок нараховується:

„2) для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), 5 та 5¹ частини першої статті 4 цього Закону, – на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за місяць, у якому отримано дохід (прибуток).

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному періоді або окремому місяці звітного періоду, такий платник має право самостійно визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску“.

Наведене є підставою для закриття конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 55, 62, 63, 67, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 48, § 55 Регламенту Конституційного Суду України Другий сенат Конституційного Суду України

у х в а л и в:

1. Закрити конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Малофєєва Артема Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 7 Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування“ від 8 липня 2010 року № 2464–VI зі змінами на підставі пункту 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**